

**บันทึกความเข้าใจ
ว่าด้วย
ความร่วมมือในการต่อต้านการค้ามนุษย์ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง**

เรา ผู้เป็นผู้แทนของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รัฐบาลแห่งสหภาพพม่า รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

กังวลอย่างลึกซึ้งถึงความทุกข์ทรมาน ซึ่งมีสาเหตุมาจากการค้ามนุษย์ภายในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและจากอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงไปยังภูมิภาคอื่นของโลก

ยืนยันว่า การที่มนุษย์ได้ถูกนำมาค้า ซื้อ ขาย ล่อลวง กักขัง และตกอยู่ในสถานการณ์ของการแสวงหาผลประโยชน์เป็นสิ่งที่ไม่สามารถยอมรับได้โดยสิ้นเชิง เพราะนำมาซึ่งการปฏิเสธสิทธิขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด และสิทธิที่ไม่อาจแบ่งแยกได้

ยอมรับว่า ความยากจน การขาดโอกาสทางการศึกษา และความไม่เสมอภาค รวมถึงการขาดโอกาสที่เท่าเทียมกันนั้น เป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลอยู่ในภาวะที่เสี่ยงต่อการถูกค้ามนุษย์

ยอมรับด้วยว่า มีความเชื่อมโยงระหว่างการค้ามนุษย์และความต้องการที่เพิ่มขึ้นในการแสวงหาผลประโยชน์จากการใช้แรงงาน และการแสวงหาผลประโยชน์จากการให้บริการทางเพศ

รับทราบว่าการค้ามนุษย์มีความรุนแรงขึ้น เนื่องจากทัศนคติที่มีลักษณะเลือกปฏิบัติทางปฏิบัติและแนวนโยบายที่มีลักษณะเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของเพศ อายุ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ และกลุ่มทางสังคม

ย้ำว่า เด็กและหญิงที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์อยู่ในภาวะที่อ่อนแออย่างยิ่ง และต้องการมาตรการพิเศษที่ออกมาเพื่อประกันว่าบุคคลเหล่านั้นจะได้รับการคุ้มครอง และมีความเป็นอยู่ที่ดี

กังวลว่า การค้ามนุษย์นั้นมีความเกี่ยวข้องกับสมาชิกของชุมชนและกลุ่มอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร

ยอมรับถึงความจำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ใช้ตอบโต้การค้ามนุษย์ ทั้งนี้ เพื่อให้มีความยุติธรรมที่ไว้วางใจได้สำหรับเหยื่อของการค้ามนุษย์ และเพื่อยุติซึ่งการที่ผู้ค้ามนุษย์และบุคคลอื่นซึ่งได้รับประโยชน์จากเหยื่อของการค้ามนุษย์ได้รับการยกเว้นโทษ

ยอมรับถึงความสำคัญของบทลงโทษที่มีประสิทธิภาพและได้สัดส่วนสำหรับผู้ค้ามนุษย์ รวมถึง บทบัญญัติในการยึด และการริบทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้น และการใช้ทรัพย์สินเหล่านี้เพื่อประโยชน์ ของเหยื่อของการค้ามนุษย์

ยอมรับว่า ผู้ที่รอดจากการค้ามนุษย์มีส่วนสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนา ดำเนินการ และ ประเมินการดำเนินมาตรการต่างๆ ของการต่อต้านการค้ามนุษย์ และในการดำเนินการให้มีการฟ้อง ผู้ค้ามนุษย์

ยอมรับถึงบทบาทที่สำคัญของหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ ในเรื่องการป้องกัน การคุ้มครอง การฟ้องคดีอาญา การให้ความช่วยเหลือ การส่งกลับ การบำบัดฟื้นฟู และการกลับคืนสู่สังคม รวมทั้งการให้การสนับสนุนให้มีการชานรับมาตรการด้านกระบวนการยุติธรรม ที่เข้มแข็ง

ยอมรับว่า รัฐบาลแต่ละประเทศจะรับผิดชอบในการดำเนินการให้ได้มากที่สุดเท่าที่ทรัพยากร จะเอื้ออำนวย โดยการดำเนินการตามลำพัง และโดยผ่านความช่วยเหลือและความร่วมมือระหว่าง ประเทศ เพื่อให้บรรลุความคืบหน้าในการปฏิบัติตามข้อผูกพันที่รับรองไว้ในบันทึกความเข้าใจนี้ด้วยวิธีการ ทั้งปวงที่เหมาะสม

ระลึกถึงปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะข้อ 4 ซึ่งระบุว่า "บุคคลใด ๆ จะถูก กักตัวเป็นทาส หรือตกอยู่ในภาวะจำยอมไม่ได้ ความเป็นทาส และการค้าทาสในทุกรูปแบบจะกระทำ มิได้"

ชมเชยรัฐในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งได้ให้สัตยาบันและ/หรือภาคยานุวัติ ตราสารทาง กฎหมายระหว่างประเทศที่สำคัญเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และการแสวงหาประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึง ตราสารดังต่อไปนี้

- อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารของอนุสัญญานี้ว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะหญิงและเด็ก
- อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ
- อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็ก และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญา ฉบับนี้ว่าด้วยการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก และว่าด้วยความเกี่ยวพันของเด็กในความ ขัดแย้งกันด้วยอาวุธ
- อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ว่าด้วยการบังคับใช้แรงงาน (ฉบับที่ 29 และ 105)

- อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ฉบับที่ 182) เกี่ยวกับการห้ามและการปฏิบัติการโดยทันทีเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด

และสนับสนุนให้รัฐอื่นๆ ที่ยังไม่ได้ดำเนินการดังกล่าว ให้ดำเนินการภาคยานุวัติตราสารเช่นว่า ในโอกาสแรกที่เป็นไปได้

ยืนยันอีกครั้งถึงความสำคัญของหลักการและแนวทางปฏิบัติว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการค้ามนุษย์ที่แนะนำโดยสหประชาชาติ ซึ่งอยู่ในรายงานของข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (ค.ศ. 2002) ที่เสนอต่อคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ

ยืนยันอีกครั้งถึงการริเริ่มและข้อผูกพันระดับภูมิภาคที่มีอยู่ในการต่อต้านการค้ามนุษย์

ยินดีกับบันทึกความเข้าใจนำร่องระหว่างไทยกับกัมพูชา ว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีเพื่อการจัดการค้าเด็กและสตรี และการช่วยเหลือเหยื่อของการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2546 และความพยายามที่จะพัฒนาข้อตกลงเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ระดับทวิภาคีที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันภายในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ยินดีกับการให้ความสำคัญของความตกลงทวิภาคีต่างๆ เช่น บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการจ้างแรงงานระหว่างไทยกับ กัมพูชา ลาว และพม่าตามลำดับ ในการส่งเสริมการย้ายถิ่นอย่างปลอดภัย มีระเบียบ และมีการควบคุมที่ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยลดความต้องการบริการจากการย้ายถิ่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ค้ามนุษย์

ตั้งใจอย่างเต็มที่ว่า บันทึกความเข้าใจนี้จะสะท้อนถึงเจตนารมณ์ทางการเมืองอย่างต่อเนื่องของรัฐบาลของพวกเราที่จะร่วมมือกันต่อต้านการค้ามนุษย์ และ

เรียกร้องให้ประเทศทั้งหลายที่อยู่นอกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงร่วมมือกับประเทศของพวกเราในการต่อสู้เพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์

ขอผูกพันอย่างแน่วแน่ที่จะปฏิบัติ ดังนี้

I. ในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบายและความร่วมมือ (ระดับชาติ และระหว่างประเทศ) :

1. สนับสนุนการใช้คำจำกัดความของคำว่าการค้ามนุษย์ ซึ่งระบุไว้ในพิธีสารว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะหญิงและเด็ก ซึ่งเพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร

2. พัฒนาแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ในทุกรูปแบบ
  3. ทำงานร่วมกันเพื่อมุ่งไปสู่การจัดตั้งและการเสริมสร้างให้คณะกรรมการระดับชาติว่าด้วยการค้ามนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยภาคส่วนต่างๆ โดยมีอำนาจในการประสานการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการระดับชาติ และการดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการค้ามนุษย์
  4. สร้างกลไกเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในระดับภูมิภาคและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการจัดตั้งหน่วยงานติดต่อกกลางระดับชาติในการต่อต้านการค้ามนุษย์
  5. ปรับปรุงความร่วมมือในระดับภูมิภาคในการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการทำความตกลงทวิภาคีและพหุภาคี และ
  6. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐบาล องค์การระหว่างประเทศต่างๆ และองค์การที่มีในระดับรัฐบาลในการต่อต้านการค้ามนุษย์
- II. ในส่วนที่เกี่ยวกับกรอบทางกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม :
7. รับเอาและบังคับใช้โดยเร็วเท่าที่เป็นไปได้ ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวกับการต่อต้านการค้ามนุษย์ที่เหมาะสม
  8. รับเอาแนวทางที่เหมาะสม และจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อตัดแยกผู้เสียหายที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง และเพื่อปรับปรุงการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดีอาญา และกระบวนการทางศาล
  9. สืบสวนสอบสวน จับกุม ฟ้องคดีอาญา และลงโทษผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามกฎหมายแห่งชาติ
  10. จัดให้มีการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ รวมทั้งการให้ข้อมูลในภาษาที่บุคคลเหล่านั้นสามารถเข้าใจได้
  11. พัฒนาความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อให้ผู้ค้ามนุษย์ได้รับการลงโทษ และให้เกิดความยุติธรรมสำหรับผู้ที่เป็นเหยื่อ
  12. เสริมสร้างความร่วมมือข้ามแดนในการบังคับใช้กฎหมายใน 6 ประเทศในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง เพื่อต่อสู้กับการค้ามนุษย์ ผ่านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

13. **จัดให้มีการสนับสนุนด้านบุคลากรและงบประมาณที่จำเป็น** เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการต่อต้านการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในระดับชาติ และ

14. **ส่งเสริมให้มีความตกลงทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีระหว่างประเทศ** ในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกระบวนการทางศาล

III. ในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง การฟื้นฟู และการกลับคืนสู่สังคม :

15. **ส่งเสริมเรื่องความอ่อนไหวของมิติบทบาท** ในความเป็นหญิงหรือชายและเด็กให้มากขึ้น ในการทำงานทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

16. **ประกันว่าบุคคลที่ถูกระบุว่าเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์จะไม่ถูกกักขัง** โดยเจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมาย

17. **จัดให้เหยื่อของการค้ามนุษย์ทุกคนมีที่พัก และได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม กฎหมาย การศึกษา รวมทั้งการดูแลสุขภาพ**

18. **รับเอานโยบายและกลไกต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองและสนับสนุนบุคคลผู้เป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์**

19. **เสริมสร้างศักยภาพของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลต่างๆ** เพื่อให้มั่นใจว่าคณะผู้แทนเหล่านี้จะสามารถช่วยเหลือผู้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

20. **ประกันความร่วมมือข้ามแดนในการส่งกลับอย่างปลอดภัย** ให้กับผู้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ รวมถึงการสนับสนุนเพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลเหล่านั้นมีความเป็นอยู่ที่ดี และ

21. **ทำงานร่วมกันเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การบำบัดฟื้นฟู และการกลับคืนสู่สังคม** ของผู้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ รวมทั้งการป้องกันบุคคลเหล่านี้ไม่ให้กลับมาสู่กระบวนการค้ามนุษย์อีก

IV. ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรการป้องกัน :

22. **รับเอามาตรการต่าง ๆ เพื่อลดความไม่มั่นคงของบุคคล** ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนโครงการลดปัญหาความยากจน การเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ การทำให้มั่นใจว่าจะเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและการอบรมทักษะและการจัดให้มีเอกสารส่วนบุคคลทางกฎหมายที่จำเป็น ซึ่งรวมถึงทะเบียนเกิดด้วย

23. สนับสนุนการพัฒนาการให้ความคุ้มครองชุมชนและเครือข่ายในการเฝ้าระวังเพื่อการพิสูจน์ตัวบุคคลล่วงหน้าและการเข้าแทรกแซงบุคคลที่เสี่ยงต่อการถูกค้ามนุษย์

24. เพิ่มความตระหนักแก่สาธารณชนในทุกระดับ รวมถึงการรณรงค์โดยการให้ข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุน ซึ่งชี้ให้เห็นถึงอันตราย และผลกระทบด้านลบของการค้ามนุษย์ และการให้ความช่วยเหลือเท่าที่มีอยู่แก่เหยื่อ

25. บังคับใช้กฎหมายแรงงานแห่งชาติเพื่อคุ้มครองสิทธิของแรงงานทุกคน โดยอยู่บนพื้นฐานของหลักการไม่เลือกปฏิบัติ และความเสมอภาค

26. สนับสนุนประเทศปลายทาง ซึ่งรวมถึงประเทศต่างๆ ที่อยู่นอกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ให้มีการบังคับใช้กฎหมายแห่งชาติที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการยอมรับการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลอันเป็นการส่งเสริมให้เกิดความต้องการการใช้แรงงานของผู้ที่ถูกค้า และเพื่อปรามปรามอาชญากรรมของการค้าหญิงและเด็กด้วยการให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน และ

27. เพิ่มความร่วมมือกับภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบันเทิงในการมีบทบาทอย่างแข็งขันในการต่อสู้กับการค้ามนุษย์

V. ในส่วนที่เกี่ยวกับกลไกสำหรับการอนุวัติการ การตรวจสอบ และการประเมินผลของบันทึกความเข้าใจนี้ :

28. พัฒนาแผนปฏิบัติการระดับอนุภูมิภาคว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์เบื้องต้น พ.ศ. 2548 - 2550 และใช้ความพยายามทั้งปวงที่จำเป็นเพื่อให้มีการอนุวัติการแผนปฏิบัติการนี้อย่างเต็มที่

29. พัฒนาระบบการสำหรับการจัดเก็บและการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อสนเทศที่เกี่ยวกับเรื่องการค้ามนุษย์ และประกันว่ายุทธศาสตร์การต่อต้านการค้ามนุษย์อยู่บนพื้นฐานของการวิจัย ประสพการณ์ และการวิเคราะห์ที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

30. จัดตั้งระบบการตรวจสอบการอนุวัติการตามแผนปฏิบัติการ เพื่อประเมินสถานการณ์ที่เป็นอยู่ และความคืบหน้าของแต่ละประเทศในการอนุวัติการข้อผูกพันภายใต้บันทึกความเข้าใจนี้ รวมทั้งการจัดประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสปีละ 1 ครั้ง เป็นอย่างน้อย

31. ทบทวนการอนุวัติการแผนปฏิบัติการ และรับเอาแผนปฏิบัติการระดับอนุภูมิภาคฉบับใหม่ โดยการพิจารณาของที่ประชุมระดับรัฐมนตรีของประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในช่วงปลายปี พ.ศ. 2550

32. จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจระดับชาติเพื่อร่วมมือกับสำนักงานเลขานุการของ COMMIT (โครงการระหว่างหน่วยงานเพื่อการต่อต้านการค้ามนุษย์ของสหประชาชาติในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง) และหุ้นส่วนอื่น

33. เชิญชวนหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนด้านทุนของรัฐบาลรวมทั้งของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้อง องค์การระหว่างประเทศอื่น ระดับรัฐบาลและองค์การที่มีในระดับรัฐบาล และภาคเอกชน ในการให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิชาการเพื่อสนับสนุนความพยายามในการต่อต้านการค้ามนุษย์ของประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง รวมทั้งการอนุวัติการบันทึกความเข้าใจนี้ และแผนปฏิบัติการที่จะมีขึ้น และ

34. ยอมรับว่า การแก้ไขบันทึกความเข้าใจนี้อาจกระทำได้ในอนาคต โดยให้รัฐบาลต่าง ๆ ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ (1) หากรัฐบาล ผู้ลงนาม จำนวน 4 จาก 6 ประเทศเชื่อว่าบันทึกความเข้าใจควรได้รับการแก้ไข และแจ้งสำนักงานเลขานุการเป็นลายลักษณ์อักษร สำนักงานเลขานุการจะจัดให้มีกระบวนการปรึกษาหารือในลักษณะที่สะดวกด้วยกันทั้งสองฝ่าย (2) วัตถุประสงค์ของกระบวนการเช่นนี้ก็เพื่อให้มีการเสนอข้อแก้ไขบันทึกความเข้าใจ (3) ข้อแก้ไขใด ๆ ของบันทึกความเข้าใจจะต้องได้รับความยินยอมเป็นเอกฉันท์จากรัฐบาลทั้ง 6 ประเทศ และแต่ละรัฐบาลจะต้องแจ้งความเห็นชอบแก่สำนักงานเลขานุการเป็นลายลักษณ์อักษร

*****